

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Daniela Tlumačová**

Název práce: **Staroasýrsky obchod**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): **Lukáš Pecha**

1. CÍL PRÁCE

Cílem této práce bylo popsat působení staroasýrských obchodníků na území Anatólie. Bakalářská práce se zaměřila jednak na zkoumání činnosti Asýřanů na anatólském území, jednak na vzájemné vztahy mezi obchodníky, usazenými v anatólských obchodních osadách, a anatólskými státy, jakož i asýrskými politickými autoritami, soustředěnými v Aššuru. Lze konstatovat, že takto vymezený cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Ve své práci vycházela autorka z mnoha publikací zahraničních autorů, které z různých hledisek zpracovávají problematiku staroasýrských obchodních osad v Anatólii, včetně klasických autorů této subdisciplíny, jakými jsou Klaas R. Veenhof a Mogens Trolle Larsen. Mezi použitými odbornými spisy působí poněkud rušivým dojmem uvádění populárně naučné knihy *Při řekách babylonských* od Miloše Biče, avšak v bakalářské práci lze akceptovat využívání pramenů tohoto typu. Rozpaky vyvolává také zařazení práce od H. Lewy, která je již v mnoha ohledech silně zastaralá.

Na základě zhodnocení širokého a reprezentativního souboru pramenů se autorce podařilo systematicky popsat působení staroasýrských obchodníků v Anatólii (zejm. ve 4. kapitole, která je vlastním jádrem práce; str. 17–28). Obchodní činnost Asýřanů je přitom zasazena do širšího historického rámce, neboť autorka nezanedbala ani popis politického prostředí, v němž se Asýřané v Anatólii pohybovali. Výstižně je popsána struktura asýrských samosprávných institucí v kanišské osadě (str. 14–16) a značnou pozornost věnuje autorka rovněž vzájemným vztahům mezi asýrskými obchodníky a nejvyššími představiteli asýrského státu (kapitola 3.1.).

Připomínky:

str. 6: „samotná Asýria sa musela brániť útokom subarejských kmeňov a Urajtejcom (Bič, 1990, str. 61)“ – autorka má zřejmě na mysli Urartejce, avšak konflikty mezi Asýrií a urartejským státem se odehrávaly až mnohem později, v 1. tis. př. n. l.

str. 6: Název Anatólie není odvozen od tureckého slova Anadolu. Východiskem je řecké označení Anatólé, které označuje zemi, kde vychází slunce. Z řeckého toponyma bylo později odvozeno turecké označení tohoto regionu.

str. 21: Daň, o níž zde autorka hovoří, se nazývala *nisātu* (nikoliv *nišātum*).

str. 21: Zde je uvedena poněkud zkreslená citace z práce K. R. Veenhofs a J. Eidema (*Mesopotamia: The Old Assyrian Period*, Fribourg – Göttingen 2008, str. 60), podle níž by čtenář mohl nabýt dojem, že *tithe* je asyrským označením desetiprocentní daně, kterou vybírali anatólské panovníci od asyrských obchodníků. Tato daň se nazývala „desátek“ (*išrātum*), případně „koupené“ (*ša šīmim*; vhodnější překlad by byl „(daň) z ceny“ – v originále „He also discussed ... their right to pre-empt another ten percent (called "tithe", *išrātum*, or "those bought", *ša šīmim*)“).

str. 22: Slovo *annukum*, které je bez bližšího vysvětlení uvedeno v názvu podkapitoly „4. 2. 4. Kovy“, označuje cín.

str. 30: Není jisté, zda se na zničení asyrských osad v Anatólii skutečně podíleli Chetitové; také souvislost mezi panovníkem Pitānou, jeho synem Anittou a pozdějším chetitským státem je nejistá (autorka tvrdí, že „Chetitové odvodzují svou historii od krále Pitchany...“).

str. 32: Co myslí autorka větou „Asýria po skončení vlády Mitanni sa stala jedným z imperiálnych štátov Blízkeho východu a snaha o expanziu a dominanciu pokračuje aj dnes“?

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je psána svěžím a čtivým stylem. Způsob citování je přehledný a konsistentní (citace jsou uváděny v textu práce; publikace jsou citovány podle příjmení autorů a roku vydání). Autorka měla věnovat větší pozornost pravopisu tureckých slov; např. místo Kizilirmak je třeba použít správný tvar Kızilirmak. Také při přepisu starověkých slov se objevují nedůslednosti, např. konsonant *q* je přepisován na str. 11 různými způsoby: jako h (Wahšušana), ch (Purušchanda) a *q* (Durqumit). Práce obsahuje přílohy (fotografie archeologických nalezišť), které vhodně doplňují text. Je třeba vyzdvihnout, že autorka zařadila do obrazové přílohy rovněž fotografie, které pořídila během své návštěvy asyrské osady v Kaniši (obr. 3–5). Pokud autorka uvádí překlady staroasyrských textů (jako např. na str. 20), měla by uvádět nejen odkaz na publikaci, v níž je tento text zpracován (Larsen 1967), nýbrž i odkaz na edici příslušného textu (BIN 4,108). V přílohách chybí seznam použitých zkratk (např. zkratka TC, použitá na str. 21). Na některých místech autorka nevěnovala dostatečnou pozornost úpravě pasáží citovaných podle cizojazyčné literatury (na str. 22 není přeloženo anglické slovo „lumps“).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Nehledě na dílčí nedostatky, uvedené výše, poskytuje tato bakalářská práce kvalitní a systematický přehled činnosti asyrských obchodníků v Anatólii. Na základě zhodnocení reprezentativního souboru pramenů autorka shromáždila značné množství informací o tomto tématu a její práce jistě představuje solidní základ pro další eventuální zkoumání staroasyrského obchodu s Anatólií.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

Na str. 9 hovoříte o „sedmi božských soudcích“. Můžete podrobněji objasnit jejich postavení a funkce?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Výborně.

Datum: 18. května 2015

Podpis:

